

Wniosek o udostępnienie informacji publicznej - sprawy odszkodowawcze przeciwko Skarbowi Państwa (województwie, Szef UdSC) związane z czasem trwania postępowań pobytowych

Gliwice, 9 października 2026 r.

Szanowni Państwo,

na podstawie art. 61 Konstytucji RP oraz art. 2 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej wnoszę o udostępnienie, w formie elektronicznej, informacji opisanych w pkt 1-4.

Okoliczności. Najwyższa Izba Kontroli w wystąpieniu pokontrolnym LWR.411.2.1.2024 (Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu) wskazała koszty poniesione przez urząd m.in. „w związku z wyrokami sądów powszechnych wydanymi w sprawach z powództwa cywilnego z tytułu odpowiedzialności za szkodę na skutek zaniechania obowiązku wydania decyzji w sprawach cudzoziemców”: 61,8 tys. zł odszkodowań w latach 2022-2024, 22,5 tys. zł w 2025 r. (stan na 5 marca 2025 r.) oraz nieprawomocny wówczas wyrok zasądający 77,5 tys. zł. Sąd Najwyższy w wyroku z 29 maja 2026 r. (II CSKP 366/22) wskazał, że art. 417¹ § 3 k.c. „obejmuje nie tylko przypadki niewydania decyzji, lecz także przewlekłości postępowania administracyjnego”. Danych ogólnokrajowych o takich sprawach nie odnalazłem: sprawozdania statystyczne sądów powszechnych ujmują roszczenia z art. 417¹ § 2 i 3 k.c. łącznie dla wszystkich organów, a sprawozdania z działalności Prokuraturii za 2024 i 2025 r. nie omawiają spraw dotyczących cudzoziemców.

Rozumiem, że Prokuratoria wykonuje zastępstwo Skarbu Państwa obowiązkowo w sprawach rozpoznawanych w pierwszej instancji przez sąd okręgowy (art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej), przed Sądem Najwyższym - jako wyłączny zastępca (art. 4 ust. 1 pkt 1), a w pozostałych sprawach - jeżeli przejmie zastępstwo (art. 7 ust. 5); może też przekazać wykonywanie zastępstwa podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa (art. 8 ust. 1). Wniosek dotyczy wyłącznie spraw, w których Prokuratoria zastępstwo wykonywała lub wykonuje. Proszę wyłącznie o dane zbiorcze; nie wnoszę o dokumenty ani o stanowiska procesowe w poszczególnych sprawach.

Proszę o:

1. liczbę spraw sądowych, w których w latach 2020-2026 (do dnia sporządzenia odpowiedzi) Prokuratoria wykonywała zastępstwo Skarbu Państwa reprezentowanego przez wojewodę lub Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, a których przedmiotem było roszczenie o odszkodowanie lub zadośćuczynienie związane z niewydaniem w terminie decyzji albo z przewlekłym prowadzeniem postępowania w sprawie legalizacji pobytu cudzoziemca (w szczególności udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE) - z podziałem na podmiot reprezentujący Skarb Państwa i rok wpływu sprawy do Prokuraturii, z oznaczeniem, ile spraw pozostaje w toku, ile z nich Prokuratoria prowadziła wyłącznie przed Sądem Najwyższym (art. 8 ust. 6) oraz w ilu przekazała wykonywanie zastępstwa wojewodzie lub Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców na podstawie art. 8 ust. 1;
2. dla spraw z pkt 1 zakończonych prawomocnie: liczbę spraw według sposobu zakończenia (uwzględnienie powództwa w całości lub w części, oddalenie, ugoda, umorzenie, inny) oraz łączną kwotę należności głównej zasądzonej od Skarbu Państwa albo wynikającej z zawartych ugód - w miarę możliwości w podziale jak w pkt 1;
3. sygnatury akt sądowych spraw z pkt 2 (bez danych osobowych stron) - w celu odnalezienia jawnych orzeczeń w bazach sądów;
4. jeżeli ewidencja spraw Prokuraturii nie pozwala wyodrębnić spraw według przedmiotu opisanego w pkt 1 - informację o tym, wraz ze wskazaniem, według jakich kategorii przedmiotu sprawy ewidencja jest prowadzona, oraz liczbę spraw z lat 2020-2026, w których Prokuratoria zastępowała Skarb Państwa reprezentowany przez poszczególnych wojewodów i Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w kategorii

obejmującej odpowiedzialność za niewydanie decyzji lub przewlekłość postępowania (art. 417 i art. 417¹ § 3 k.c.).

Uprzejmie wskazuję, że ustawa o dostępie do informacji publicznej nie uzależnia rozpoznania wniosku od zachowania szczególnej formy ani od opatrzenia go podpisem, w tym podpisem elektronicznym. Postępowanie w sprawie udostępnienia informacji publicznej nie jest postępowaniem administracyjnym w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego aż do wydania decyzji, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy, a wniosek złożony pocztą elektroniczną jest skuteczny i nie wymaga uzupełnienia. Wskazuję to wyłącznie dla uniknięcia zbędnej korespondencji.

Szczególna istotność (gdyby Prokuratoria uznała którąkolwiek z informacji za przetworzoną). Koszt przewlekłości postępowań pobytowych dla Skarbu Państwa jest znany fragmentarycznie: w sądownictwie administracyjnym - z ustaleń NIK, w postępowaniu cywilnym - wyłącznie dla jednego urzędu wojewódzkiego (LWR.411.2.1.2024). Informacja, czy i w jakiej skali Skarb Państwa odpowiada za tę zwłokę przed sądami powszechnymi, pozwala ocenić, kto w praktyce ponosi jej skutki. Dotyczy to spraw o bardzo dużej skali: na 13 października 2025 r. w toku było 463 487 spraw z art. 114 ustawy o cudzoziemcach przy średnim czasie 341 dni (odpowiedź MSWiA na interpelację nr 12584), a Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła nieprawidłowości w 60,1% zbadanych spraw (P/23/069). Użytek jest dokonany: ustalenia z odpowiedzi organów przekazałem Najwyższej Izbie Kontroli (KZK-KZC.402.1720.2026) i sekretariatowi Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego, a moje uwagi opublikowało Rządowe Centrum Legislacji w konsultacjach projektu UD408 (nr 12412103). Odpowiedź Prokuratury uwzględnię w zestawieniu odpowiedzi organów, które przekażę tym instytucjom w listopadzie 2026 r.

Proszę o kierowanie wszelkiej korespondencji w tej sprawie drogą elektroniczną: na adres poczty elektronicznej, z którego wysłano niniejsze pismo, albo na mój adres do doręczeń elektronicznych wskazany w podpisie. Doręczenie elektroniczne jest natychmiastowe i potwierdzone, podczas gdy przesyłka papierowa na adres w Gliwicach wydłuża obieg o kilka dni w każdą stronę - co przy terminach siedmiodniowych ma znaczenie praktyczne dla obu stron.

Z poważaniem

[imię i nazwisko usunięte]

[adres usunięty], [adres usunięty]

[e-mail usunięty]

adres do doręczeń elektronicznych: [ADE usunięty]